

[Stein.]

Den højtærede Indenrigsminister talte om den Stivhed, der kendetegner det bestaaende Kreditforeningssystem. Systemet med de lange Laan, saaledes som vi har kendt det gennem flere Menneskealdrer, og Ministeren pegede paa, at de uundgaelige Svingninger i Pengeforholdene nødvendigvis maa medvirke til, at der sker Bevægelser i Byggeriet, saaledes som vi har oplevet det fra Periode til Periode. Alt dette er jo rigtigt, og naar Ministeren dernæst henviser til, at man andre Steder har taget de korte Laan i Brug, saa er det naturligvis ogsaa rigtigt. Men jeg skal dertil sige, at man jo ikke herhjemme i samme Forstand som i de store Lande har et Pengemarked, som man kan spille paa. Hidtil har Forholdet nærmest været dette, at det var andre Institutioner, navnlig Sparekasserne, men delvis ogsaa andre Institutioner, der fyldtegjorde det nævnte Formaal, der traadte til med de midlertidige Laan, som maatte ydes, indtil man kunde faa sine Kreditforeningslaan i Orden. De Obligationer, der er Tale om i Henhold til det foreliggende Lovforslag, vil jo for øvrigt give en saadan Rente, at Publikum gerne vil acceptere dem, og det vil meget let medvirke til, at de trækker deres Penge bort fra Sparekasserne for at købe saadanne Obligationer. Det er heller ikke noget, man kan anbefale.

Jeg har sagt, at jeg godt kan tænke mig, at Systemet kunde trænge til en Revision. Det har eksisteret gennem saa mange Aar, og jeg erkender, at der er en vis Stivhed i det. Men det er ikke et Forhold, som kan ændres fra i Dag til i Morgen. Jeg udtalte, da jeg første Gang havde Ordet, at vi erkender, at der maaske kan ligge en Opgave her, men til denne Opgaves Løsning kræves Forberedelse, og vi for vort Vedkommende ønsker ikke at gaa ind i et Eksperiment, saaledes at man søger at præjudicere en rationel Ordning gennem en ren Lejlighedslov. Det er og bliver et Eksperiment, og det kan blive uhyre farligt.

Maa jeg i Forbindelse hermed tilføje, at jeg, da jeg første Gang havde Ordet, undlod at gøre en Bemærkning, som jeg ønskede at fremkomme med, fordi den højtærede Indenrigsminister paa det Tidspunkt ikke var til Stede. Jeg vil gerne udtale min Forundring over de Bemærkninger, som den højtærede Indenrigsminister fandt sig foranlediget til at fremsætte i sin Forelæggelsestale angaaende de københavnske Grundejere. Ministeren udtalte, at han havde lagt Mærke til, at man i visse Grundejerkredse i København med

visse Forventninger ser hen til Følgerne af Byggeriets Standsning og mener, at der derved vil opstaa en særlig Chance for Grundejerstanden i København. Jeg kan ikke se andet end, at der heri ligger en Mistænkeliggørelse af en stor Kreds af Medborgere, og at anvende dette som Argument for et Lovforslag som det foreliggende forekommer mig at være mindre vel betænkt. Men dernæst forekommer det mig ogsaa at være et rimeligt Krav til den højtærede Minister, at han ikke udtaler sig i taaget Almindelighed, men at man saa faar at vide, *hvad* det er, Ministeren har lagt Mærke til, der kan begrunde en Mistænkeliggørelse som den, Ministerens Udtalelser faktisk rummede.

Gunnar Fog-Petersen: Den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) udtalte i sin Replik: Min Hovedindvending var, at vi ikke vil gaa ind paa dette Princip. Det var netop det, jeg bebrejdede det ærede Medlem og for saa vidt kan fastholde nu: at hans Hovedindvending var den, at man ikke vil gaa ind paa et nyt Princip i et Spørgsmaal, hvor dog ikke det principielle kan eller bør være det afgørende.

Den ærede Ordfører for det konservative Parti (Stein) udtalte nu — jeg tror ikke for første Gang, men det tør jeg ikke sige bestemt —, at hans Hovedindvending mod Forslaget var den, at det ikke var egnet til Formaalet; hvis Forslaget — saaledes maa man forstaa det ærede Medlem — var i Stand til at sætte Byggeriet i Gang, vilde han ikke have noget imod at gaa med til det, saa vilde de øvrige Indvendinger, han har, maaske kunne veje lidt til den ene eller anden Side, men ikke være afgørende; det afgørende var dette: Forslaget var ikke egnet til Formaalet. Heroverfor vil jeg gerne sige, at der tager det ærede Medlem i hvert Fald fejl for et meget vidt forgrenet Byggeris Vedkommende, nemlig de Tusinder af Smaahuse ud over hele vort Land. Det er muligt, at det ærede Medlems Interesse er snævert knyttet til den Bydel, han repræsenterer, men det konservative Folkeparti, hvis Ordfører han er, har paa Møder hele Landet over vist sig som ivrige Talsmænd for Tanken om at sætte Arbejde i Gang, og det ærede Medlem er en slet Ordfører for dette Partis Vælgere ud over Landet, hvor jeg har haft Lejlighed til at møde dem baade her og der, naar han vil standse et Lovforslag af denne Art ud fra den Betragtning, at det ikke er egnet til Formaalet. Det er nemlig særdeles vel egnet til at sætte det lille Byggeri i Gang. Thi Forholdet er det, at